

והויגן בה: **אלא הא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח: המוריד גחלת מעל גבי המזבח לארץ, וכבה חייב — כמאן, כמי סובר רב נחמן?**

האם אינו סובר **לא כאביי ולא כרבא?!?** שהרי שניהם מודים [לפי לשון זו] כשהניח את אש המנורה והמחתה על הארץ וכיבה שם, פטור!

ומשנינן: **התם, המוריד גחלת לארץ — לא אנתיק למצותה.** לא היה הניתוק מן המזבח לצורך קיום מצוה אחרת. ולכן הגחלים עדיין נחשבות "אש המזבח" [והמכבה אותן חייב, כדברי רב נחמן].

ואילו **הכא, המכבה את אש המחתה והמנורה — אינתיק למצותה.** האש ניתקה מאש המערכה לצורך קיום מצוה אחרת, ופקע ממנה בכך שם "אש המזבח". ולכן המכבה אותה פטור.

— **אינתיקה למצותה.** האש ניתקה מהמזבח לצורך מצוה אחרת, ופקע ממנה בכך שם "אש המזבח".⁽⁷⁾

איכא דאמרי, יש אומרים שמחלוקת אביי ורבא [במכבה אש מחתה ומנורה] נאמרה באופן אחר:

דאחתיא אארעא וכבייה, במקרה שהוריד את הגחלים לארץ וכיבן — בזה דבולי עלמא לא פליגי דפטור.

כי פליגי, היכן נחלקו, היכא דכבייה במקרה שכיבה אותן כאשר המחתה עדיין נמצאת בראשו של מזבח:

אביי אמר חייב, משום שעדיין אש המזבח הוא.

רבא אמר פטור, שהרי כיון דנתקה האש שבמחתה מאש המערכה, נתקה מלהיות "אש המזבח" ולא נאמר בה "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

הדרן עלך טרף בקלפי

מאליהן, אבל בהורידן בידיים יחזיר, וכן כתבו בתוספות הרא"ש.
והריטב"א מוסיף ומבאר שכאשר פקעו מעצמם הרי המזבח דחאן [ואין מועלין בהם כמבואר בתוספתא מעילה א ז. עיין שם].

7. הקשו תוספות ישנים: גחלת שפקעה מעל המזבח לא יחזיר [זבחים פו א]. ומכיון שלא יחזיר הרי נשלמה מצותה. ואיך אפשר לחייבו משום מכבה אש המזבח?
ותירצו: שם מדובר דוקא בגחלים שפקעו